

Posudek diplomové práce

zpracované studentkou Markétou Vaňáčovou na téma: „Základní principy Ústavy ČR“

Zadání práce ukládalo studentce zpracovat recentní úpravu s akcentem k vybraným problémům. Zejména bylo uloženo obecně prozkoumat tyto principy včetně základní charakteristiky základních principů, způsobů klasifikace, významu a použití v právu. Další moment má představovat historický přístup za období od roku 1918, podrobná analýza vybraných principů a stručná komparace.

Práce je rozvržena na 70 stran obsažného textu. To je velmi pozitivní zjištění, neboť je patrné zaujetí pro věc. Pokud jde o počet řádků na stránku a počet znaků i ty je nutno hodnotit jako vyhovující.

Autorka cituje dvojím způsobem. Jednak v textu přímo uvádí konkrétní názory konkrétních autorů, ale bez názvu zdrojové práce, což není úplně vyhovující, a jednak pod stránkou uvádí jednotlivé použité práce. Přičemž ale prvně jmenované jsou zřejmě citace zprostředkované, tedy nikoliv ze zdrojových textů ale z již jednou užitých citací. Výhradu lze také mít k celkem nedůsledné citační politice, protože všechny přejaté myšlenky evidentně vyznačeny nejsou.

Seznam použité literatury obsahuje až na jedinou výjimku řadu právních odborných prací, které je možno řadit mezi zásadní. Ottův slovník naučný naopak právním textem jistě není, ale s ohledem na povahu práce přípustným zdrojem je. Počet monografií je celkově velmi uspokojivý.

Studentka dále jako zdroj použila Nálezy ústavního soudu ČR. Jejich množství je velmi potěšující. Studentka nepominula ani odborné právní časopisy, respektive jejich webovou podobu. Počet použitých textů je skromný, ale nicméně validní. Je tedy třeba vyzdvihnout rozsah pramenů, ale na druhou stranu je třeba vytknout pouze jediný cizojazyčný zdroj, v podobě článku.

Práce studentky z formálního hlediska je vyhovující, studentka dodržela kautely stanovené pro tento druh práce, včetně náležitých formálních příloh, s výhradou nedůsledných citací.

Materiální stránku práce si dovoluji hodnotit nejprve skrze rozvržení tématu. Ústavním principům je v zásadě věnována celá práce. Práce je členěna logicky, postupuje od obecných základů k jednotlivým dílčím problémům. Je přirozeně členěná, tematika na sebe navazuje, tok myšlenek je spojitý.

Autorka je nejprve vyhodnotila z pojmové a obsahové stránky a prozkoumala základní klasifikaci. Zde autorka cituje práce Keramera, Bydliňského a Alexyho. Bohužel skrze práci čtvrtou Melzerovu. Dále je citován Kühn, již důsledně, a opětovně nedůsledně Dworkin. Nicméně autorka pojetí principů vystihuje.

Následně se věnuje koncepcím klasifikace. Autorka poskytuje jejich obecný přehled a věnuje se významu a použití. Význam principů shledává ve využití v zákonodárství, při použití práva v jednotlivém případě a při kolizi principů v ústavním právu. Dále nachází podkategorie. Jako obecný základ je toto členění velmi poučné. Tuto část hodnotím jako obsažnou, výstižnou a potřebný díl vlastní práce.

Historická část se věnuje situaci na území naší republiky od roku 1918. Po obecném úvodu přechází autorka k vlastnímu rozboru jednotlivých etap a zásadním dokumentům. Autorka vystihuje zásadní momenty jednotlivých dějinných etap a důležité struktury textů. Zde je třeba vysoce hodnotit postižený rozpor principů deklarovaných a uplatňovaných hledisek, tj. ústava de jure a de facto konstatovaný u Ústavy z roku 1948.

Obsáhle se autorka věnuje konstrukčním principům polistopadové Ústavy. přechází ke konkrétním svobodám. Autorka je vyhodnocuje velmi podrobně, nicméně v řazení svobod nemá zcela propracovaný systém. princip rovnosti zcela jistě hospodářským právům předchází, stejně je možné se vyjádřit o suverenitě lidu.

Následuje popis výkonné, soudní a zákonodárně moci. Zde se význam a použití principů poněkud ztrácí. Navazující téma princip celkové koncepce lidských práv je dle názvu matoucí ale obsahem přínosný.

Práci uzavírá komparace s německým ústavním modelem. Zde je principiální přístup poněkud oslaben ve prospěch konkrétní podoby výstavby dělby moci.

Formální část jsem shora vyhodnotil, jsem přesvědčen, že naplňuje předpoklady diplomové práce studenta magisterského oboru. Materiálně je práce přínosná, poctivě zpracovaná a poskytuje důkaz, že autorka je schopna své studiem nabyté znalosti zúročit a že je schopna zadané téma zpracovat a její práce není pouze formálním plněním povinností, ale především organismem, který je ucelený, vyvážený a přesvědčivý. Drobné výhrady k jednotlivostem není třeba dále rozebírat.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou s výhradou ústního projevu. jako téma k obhajobě navrhuji zamyslet se nad povahou ustanovení čl. 41 Listiny vzhledem k dotčenému právu jehož výběr ponechávám na úvaze autorky.

V Plzni dne 2.7.2013

JUDr. Milan Tomeš

